

RS-virusinfektion, ibland mer än en förkylning

I den här broschyren kan du läsa om RS-virus (Respiratoriskt syncytievirus) och om hur det smittar, symtom på infektion och vad du ska tänka på för att skydda ditt barn mot smitta.

Tack till läkare och sjuksköterskor på:

Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset,
Sachsska barn- och ungdomssjukhuset samt Akademiska barnsjukhuset

För beställning av broschyr vänligen kontakta AbbVie AB på
telefonnummer 08-684 446 00 eller via e-postadress info@abbvie.se

AbbVie AB, Box 1523, 171 29 Solna | www.rsvirus.se

RS-virusinfektion

Information om RS-virus och om hur du kan minska
risken att spädbarnet får en svår infektion

abbvie

Vad är RS-virus?

RS-virus är ett av våra vanligaste luftvägsvirus och det sprids lätt. I stort sett alla barn har vid tvåårsåldern haft en RS-virusinfektion någon gång. De flesta barn blir bara förkylda, men ibland kan RS-virus orsaka betydligt allvarigare tillstånd med infekterade lungor.

RS-virus, som är en förkortning för Respiratoriskt syncytievirus, angriper en särskild typ av celler i våra luftvägar. Det gör att infekterade celler smälter ihop och bildar syncytier. Det kan få luftvägarnas slemhinnor att svullna med riklig slemproduktion som följd.

Varje år uppträder RS-virus över hela jorden som epidemier. I vår del av världen framför allt under den kalla årstiden. I Sverige har vi spridning av RS-virus varje vinter, vanligen mellan oktober och april. Säsongen kan variera i längd från år till år.

I Sverige har vi spridning av RS-virus varje vinter, vanligen mellan oktober och april månad

RS-virus smittar framför allt vid fysisk kontakt med någon som är infekterad

Hur smittar RS-virus?

RS-virus är mycket smittsamt. Det smittar främst vid fysisk kontakt med någon som är infekterad, till exempel om man tar i hand, pussas eller kramas. Virus kan också spridas i luften via små, små vätskedroppar från någon som hostar eller nyser.

För att bli smittad måste virus komma i kontakt med slemhinnor i ögon, näsa eller mun. Det kan det göra om man gnuggar sig i ögonen, petar i näsan eller stoppar fingrarna i munnen. RS-virus kan överleva många timmar på textilier som t ex ett klädesplagg, en använd näsduk samt på hårda ytor som leksaker, böcker, bordsytor och dörrhandtag.

Löper mitt barn risk att bli smittad?

Alla, både barn och vuxna, kan bli smittade. Ett spädbarn som har haft en RS-virusinfektion blir bara immunt under en mycket kort tid. Det finns risk att drabbas igen. Moderns antikroppar genom bröstmjölken ger inget skydd mot RS-virus. Vid två års ålder har de flesta barn haft en eller flera RS-virusinfektioner. Då finns det en liten mängd skyddande antikroppar mot virus i blodet, och framtida RS-virusinfektioner brukar bli mycket lindrigare jämfört med de man kan få som riktigt liten.

Hur yttrar sig en RS-virusinfektion?

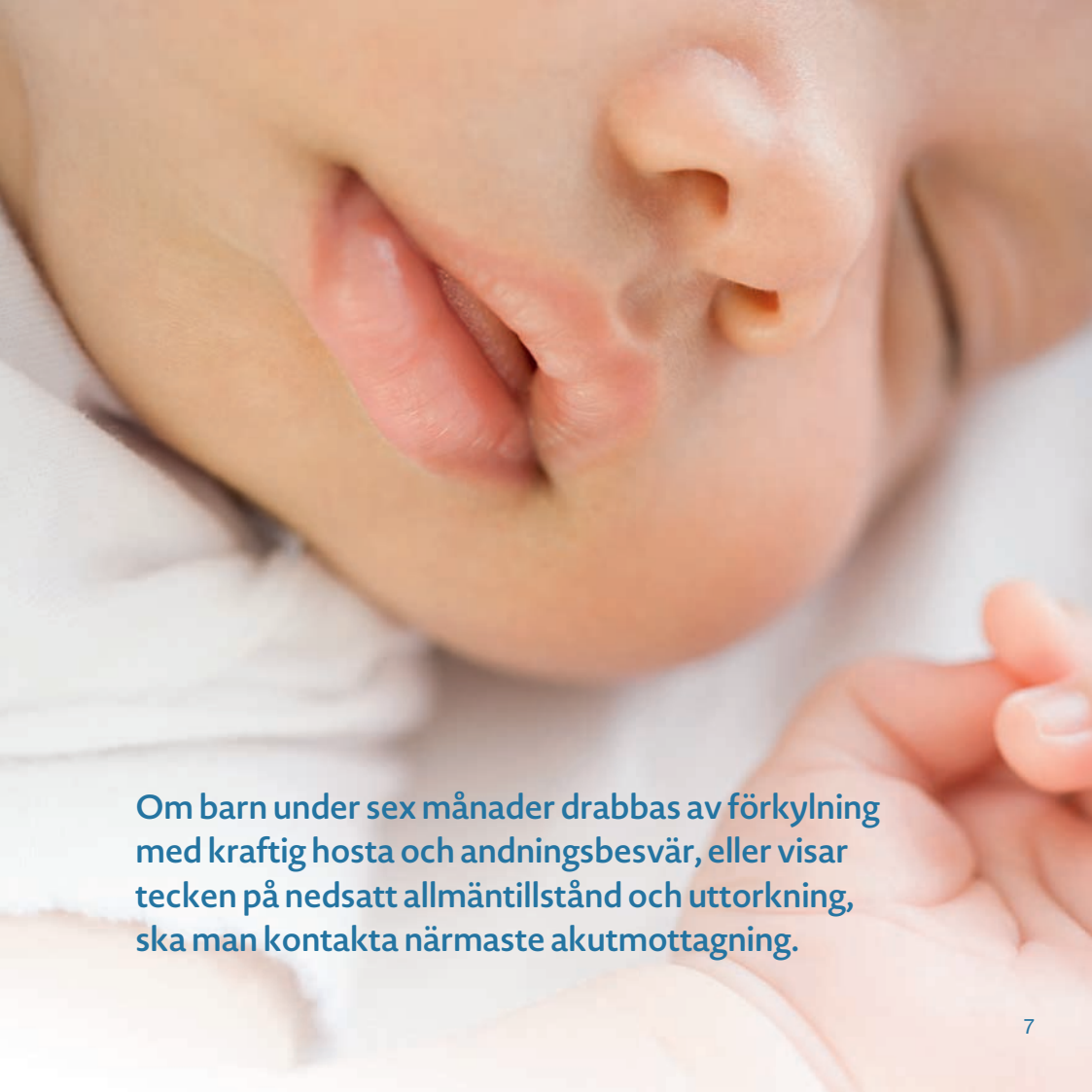
Vanligen visar sig en RS-virusinfektion som en lindrig förkylning med snuva och hosta, ofta med segt slem. Barnet kan vara tröttare än vanligt och ha sämre aptit, men behöver nödvändigtvis inte ha feber. I de flesta fall tillfrisknar barnet utan vidare komplikationer.

Nyfödda och i övrigt friska spädbarn kan under sina första levnadsmånader utöver förkylning också insjukna i lunginflammation med andningspåverkan som kan kräva sjukhusvård. Ibland behövs syrgasbehandling och sondmatning, om barnet inte orkar äta av egen kraft.

Tecken på en mer allvarlig RS-virusinfektion:

- Barnet har tungt att andas
- Snabb andning med pipande eller väsande ljud
- Minskad ork att äta och dricka
- Ansträngd hosta
- Segt slem i näsa och luftrör

De allra minsta barnen, särskilt de för tidigt födda, kan visa förkylningssymptom och allmänpåverkan i form av apnéer (andningsuppehåll) som kräver sjukhusvård omgående.

Om barn under sex månader drabbas av förkylning med kraftig hosta och andningsbesvär, eller visar tecken på nedsatt allmäntillstånd och uttorkning, ska man kontakta närmaste akutmottagning.

Vissa grupper av barn är mer känsliga

Förutom nyfödda är det främst de barn som föds mycket för tidigt, de som har en kronisk lungsjukdom, nedsatt immunförsvar eller hjärtfel som löper en större risk än andra att, om de blir sjuka, drabbas av en svår infektion. I Sverige vårdas ungefär 3000 barn årligen på sjukhus på grund av en RS-virusinfektion.

Ger RS-virus några bestående men?

Ett barn som har haft en allvarlig RS-virusinfektion kan få andningsbesvär i samband med förkylningar i flera år efter infektionen. Det finns en ökad risk att drabbas av astma eller astmaliknande symtom under barnåren, och det kan ibland behövas behandling med lämpliga läkemedel.

Skydda dessa barn lite extra:

- För tidigt födda barn
- Nyfödda (de första månaderna)
- Barn med hjärtfel
- Barn med försämrad lungfunktion
- Barn med nedsatt immunförsvar

Skydda känsliga barn från smitta i möjligaste mån

Bakterier och virus finns överallt. Det går inte att skydda sig helt och hållet mot RS-virus, men det går att minska risken för smitta, och framför allt, att skydda de som är allra känsligast, så att de kanske slipper bli sjuka när de är riktigt små.

Vad kan jag göra för att skydda mitt barn mot smitta när RS-virus-säsongen är igång?

- Det bästa sättet att undvika smittspridning är att tvätta händerna ofta när det är förkylningstider. Tvätta noggrant med tvål och vatten, och använd gärna handsprit.
- Var extra försiktig med nära kontakt, som pussar och kramar, då du själv är förkyld.
- Försök att låta bli att ta med ditt barn till platser där det vistas mycket folk, till exempel caféer och affärer.
- Undvik helst inomhusaktiviteter under infektionssäsong, till exempel öppna förskolan, där det vistas många små barn och man leker nära varandra.
- Välj gärna aktiviteter med föräldra- och barngrupper där man träffas utomhus.
- Lär äldre syskon som går på dagis att tvätta händerna noga och att använda handsprit. Se till att barnen på förskolan inte delar handdukar och muggar för att minska smittorisken i förkylningstider.
- Om du får besök av släkt och vänner, be dem undvika nära kontakt om de är förkylda. Det bästa är att vänta med besöket tills de är friska.
- Torka regelbundet av ytor som handfat, bord och leksaker.
- Hosta och nys i armvecket.
- Utsätt inte barnet för tobaksrök.

Tvätta händerna!

Finns det något läkemedel mot RS-virus?

Särskilt sköra barn i riskgrupperna kan få behandling med immunoprofylax, ett läkemedel som innehåller antikroppar mot RS-virus. Det ges i förebyggande syfte till de barn som löper särskilt stor risk att bli mycket svårt sjuka, och minskar därför risken för allvarlig sjukdom.

Det är ditt barns ansvarige läkare som gör den medicinska bedömning som avgör om ditt barn bör ha förebyggande behandling. Forskning pågår, men det finns ännu inte något vaccin mot RS-virus.

Hur kan jag lindra mitt barns besvär?

Det finns ingen medicin för att bota en pågående RS-virusinfektion. Antibiotika har ingen effekt. Men du kan göra mycket för att lindra ditt barns symtom.

- Se till att barnet får i sig ordentligt med vätska för att motverka uttorkning och för att lösa det sega slemmet.
- Ge gärna nässpray med koksaltlösning för att hålla rent i näsan. Avsvällande näsdroppar enligt ordination underlättar andningen.
- Till ett litet barn som inte kan snyta sig själv kan man försiktigt använda en nässug som finns att köpa på apoteket.
- Hög huvudändan på vaggan eller sängen för att minska svullnad i slemhinnorna. Kanske kan du låta ditt barn vila i upprätt läge en stund.
- Om barnet är påverkat av feber så kan du ge febernedsättande receptfria läkemedel enligt de doser som rekommenderas.

Var uppmärksam på tecken som kan tyda på uttorkning eller ökade andningssvårigheter.

Läs mer om RS-virus

Vill du lära dig mer om RS-virus så besök rsvirus.se. Tipsa gärna släkt och vänner så att de också kan läsa om vad de kan göra för att minska risken för smitta.

rsvirus.se

